

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі**

ДӘРІС КЕШЕНІ

Мамандық: 09130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілік: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқу түрі: күндізгі

Оқытудың нормативтік мерзімі: 1 жыл 6 ай

Циклдар мен пәндер индексі: АП 07

Курс: 1

Семестр: 2

Пән: «Мейіргер ісіндегі ментальдық денсаулық»

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»		№72/11 ()
Дәріс кешені		24 беттің 2 беті

Кафедра мәжілісінде қаралды және бекітілді.

№ 1 хаттама « 27 » 29 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі Серикова Б.Д.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 3 беті	

№ 1 дәріс

1. Тақырыбы: Қазақстан Республикасының Мемлекеттік әлеуметтік саясаты.

2. Мақсаты: Қазақстан Республикасының Мемлекеттік әлеуметтік саясатының ерекшеліктерін қарастыру және зерделеу.

3. Дәріс тезісі:

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік әлеуметтік саясаты халықтың өмір сүру сапасын арттыру үшін жағдай жасауға, әлеуметтік әділеттілікті қамтамасыз етуге және азаматтардың құқықтарын қорғауға бағытталған. Ол денсаулық сақтау жүйесі, білім беру қызметтері, әлеуметтік қорғау, тұрғын үй, Жұмыспен қамту және зейнетақымен қамсыздандыруды қоса алғанда, әлеуметтік өмірдің барлық аспектілерін қамтиды.

Мемлекеттік әлеуметтік саясаттың негізгі бағыттары

1. Халықты әлеуметтік қорғау

- Халықты ең төменгі әлеуметтік стандарттармен қамтамасыз ету.
- Халықтың осал топтарын: қарттарды, мүгедектерді, көп балалы отбасыларды қолдау бойынша бағдарламалар әзірлеу.

2. Денсаулық сақтау

- Денсаулық сақтау жүйесін жаңғыртуға және жақсартуға Инвестициялар.
- Халықтың денсаулығын жақсартуға бағытталған "Саламатты Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасын іске асыру.

3. Білім

- Білім берудің қолжетімділігі мен сапасын қолдау.
- Ұлттық білім беру стандартын жақсарту және оқытудың жаңа әдістерін енгізу жөніндегі бағдарламаларды әзірлеу.

4. Еңбек саясаты

- Қызметкерлердің құқықтарын қорғау және лайықты жұмыспен қамтуға жағдай жасау.
- Қызметкерлердің біліктілігін арттыру және қайта даярлау жөніндегі бағдарламалар.

5. Зейнетақы жүйесі

- Қарттардың лайықты өмір сүру деңгейін қамтамасыз ету үшін зейнетақы жүйесін жаңғырту.
- Міндетті зейнетақылық сақтандыруды енгізу.

Мемлекеттік әлеуметтік саясатты іске асыру

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік әлеуметтік саясаты нысаналы бағдарламалар, заңдар және заңға тәуелді актілер арқылы іске асырылады. Саясатты іске асыруда жергілікті атқарушы органдар, коммерциялық емес сектор ұйымдары және халықаралық серіктестер маңызды рөл атқарады.

Мәселелер мен қиындықтар

Жетістіктерге қарамастан, Қазақстан әлеуметтік саясат саласында бірқатар проблемаларға тап болады:

- Әлеуметтік теңсіздіктің шешілмеген мәселелері.
- Шалғай өңірлерде медициналық қызметтердің қолжетімділігі мен сапасы.
- Жастар мен оқу орындарының түлектерін жұмысқа орналастыру мәселелері.
- Зейнетақы төлемдерін арттыру қажеттілігі.

Қорытынды. Мемлекеттік әлеуметтік саясат-бұл қоғамның өзгеріп отыратын жағдайларына үнемі талдау мен бейімделуді қажет ететін динамикалық процесс. Әлеуметтік саясаттың жетістігі халықтың ең осал топтарын дұрыс қолдау және әділ және тұрақты қоғам құру болып табылады.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»		№72/11 ()
Дәріс кешені		24 беттің 4 беті

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Қазақстан Республикасының Мемлекеттік әлеуметтік саясатының қандай негізгі бағыттарын атай аласыз?
2. "Саламатты Қазақстан" мемлекеттік бағдарламасының мақсаттары қандай?
3. Жергілікті атқарушы органдардың әлеуметтік саясатты іске асырудағы рөлі қандай?
4. Қазақстанда әлеуметтік саясат саласында қандай проблемалар бар?
5. Соңғы жылдары зейнетақы жүйесі қалай жаңартылды?
6. Елде белгіленген ең төменгі әлеуметтік стандарттардың параметрлері қандай?
7. Жастар саясаты Қазақстан Республикасының әлеуметтік саясатына қалай әсер етеді?
8. Көпбалалы отбасыларды қолдау үшін қандай шаралар қабылдануда?
9. Міндетті зейнетақы сақтандыру дегеніміз не және ол Қазақстанда қалай жұмыс істейді?
10. Қазіргі уақытта Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау жүйесінің алдында тұрған негізгі сын-қатерлер қандай?

№ 2 дәріс

1. Тақырыбы: Әлеуметтік маңызы бар аурулардың тізбесін айқындайтын нормативтік-құқықтық құжаттар (Әлеуметтік маңызы бар аурулар кезінде пациенттердің құқықтары мен мүдделерін қорғау, тиісті емдеу-диагностикалық іс-шараларды қаржылық қамтамасыз етуді ұйымдастыру).

2. Мақсаты: Әлеуметтік маңызы бар аурулардың тізбесін реттейтін негізгі нормативтік-құқықтық құжаттарды зерделеу және осы аурулары бар пациенттердің құқықтары мен мүдделерін қорғау тетіктерін жарыққа шығару. Сондай-ақ емдеу-диагностикалық іс-шараларды қаржылық қамтамасыз етуді ұйымдастыруды қарастыру.

3. Дәріс тезісі:

Әлеуметтік маңызы бар аурулар (СҚА) - бұл халықтың денсаулығына, экономикаға және жалпы қоғамға айтарлықтай әсер ететін аурулар. Оларға мемлекет тарапынан ерекше назар аударуды талап ететін, оның ішінде диагностика, емдеу және алдын алу мәселелері бойынша аурулар жатады.

Нормативтік-құқықтық құжаттар

1. Денсаулық сақтау туралы заңнама
 - Денсаулық сақтау жүйесін, пациенттердің құқықтары мен медицина қызметкерлерінің міндеттерін реттейтін Негізгі Заң.
 - Ерекше назар аударуды қажет ететін аурулардың тізімін белгілеу.
 2. Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік саясат тұжырымдамасы
 - Әлеуметтік маңызы бар аурулармен жұмыс жөніндегі нұсқауларды қоса алғанда, халықтың денсаулығын жақсарту жөніндегі мемлекеттің стратегиясын айқындайтын құжат.
 3. Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрықтары мен қаулылары
 - Әлеуметтік маңызы бар аурулардың тізбесін нақтылайды және диагностика мен емдеу хаттамаларын белгілейді.
 4. Халықаралық конвенциялар мен стандарттар
 - Мысалы, СҚА-мен ауыратын науқастардың құқықтарын қорғауға әсер ететін Бала құқықтары туралы конвенция және мүгедектердің құқықтары туралы Конвенция.
- Пациенттердің құқықтары мен мүдделерін қорғау
- Ақпарат алу құқығы: пациенттер өздерінің денсаулығы, диагноздары, емдеу әдістері және ықтимал қауіптері туралы ақпарат алуға құқылы.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 5 беті	

- Таңдау құқығы: пациенттер қажетті медициналық қызметтерді алу үшін мекемелер мен мамандарды таңдай алады.
- Емдеу құқығы: әлеуметтік мәні бар аурулары бар азаматтар үшін тегін немесе жеңілдікпен емдеу.
- Шағымдану тетіктері: егер пациент олардың құқықтары бұзылған деп санаса, медициналық қызметкерлердің немесе мекемелердің әрекеттеріне шағымдану мүмкіндігі.
- Қаржылық қамтамасыз етуді ұйымдастыру
- Мемлекеттік бағдарламалар: әлеуметтік маңызы бар аурулармен ауыратын науқастарды емдеуді қамтамасыз ететін мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын бағдарламалар әзірленді.
- Сақтандыру: емдеу-диагностикалық іс-шаралардың едәуір бөлігін қамтитын міндетті медициналық сақтандыруға қатысу.
- КЕҰ гранттары мен қаржыландыруы: коммерциялық емес ұйымдар СҚА бар адамдарға қызмет көрсету үшін қаржы ала алады.

Қорытынды. Денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік әлеуметтік саясат әлеуметтік маңызы бар аурулары бар пациенттердің құқықтары мен мүдделерін қорғауға бағытталған. Нормативтік-құқықтық құжаттарды есепке алу, қаржылық қамтамасыз етуді ұйымдастыру және Ақпараттық қолжетімділік қажеттілігі Денсаулық сақтау жүйесінің жұмыс істеуінің табыстылығын айқындайды.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Сіздің еліңіздегі әлеуметтік маңызды ауруларды қандай негізгі нормативтік-құқықтық құжаттар реттейді?
2. Денсаулық сақтау министрлігінің әлеуметтік маңызы бар аурулардың тізімін анықтаудағы рөлі қандай?
3. Әлеуметтік маңызы бар аурулары бар науқастардың қандай құқықтары бар?
4. СҚА бар пациенттер үшін емдеу-диагностикалық іс-шараларды қаржылық қамтамасыз ету қалай ұйымдастырылған?
5. Пациенттің ақпаратқа құқығы неде және ол іс жүзінде қалай жүзеге асырылады?
6. Денсаулық сақтау жүйесінде пациенттердің құқықтарына шағымданудың қандай тетіктері бар?
7. Халықаралық стандарттар мен конвенциялар пациенттердің құқықтарын қорғауға қалай әсер етуі мүмкін?
8. Міндетті медициналық сақтандыру дегеніміз не және ол әлеуметтік маңызды аурулармен қалай байланысты?
9. Әлеуметтік маңызды аурулары бар адамдарды қолдау үшін қандай бағдарламалар бар?
10. СҚА бар науқастардың денсаулығын сақтау жүйесіндегі коммерциялық емес ұйымдардың рөлі қандай?

№ 3 дәріс

1. Тақырыбы: Пациенттің психикалық денсаулығының бұзылуының критерийлері мен қауіп факторлары, медициналық-әлеуметтік көмектің түрлері мен көлемін, жеңілдіктердің тізбелері мен түрлерін анықтау, пациенттерге/клиенттерге, оның ішінде еңбекке жарамсыздығына диспансерлік бақылау жүргізу.

2. Мақсаты: Пациенттердің психикалық денсаулығының бұзылуының критерийлері мен қауіп факторларын зерделеу, медициналық-әлеуметтік көмектің түрлері мен көлемін, оның

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 6 беті	

ішінде жеңілдіктер тізбесі мен түрлерін анықтау. Сондай-ақ, мүгедектігі бар адамдарды қоса алғанда, пациенттерді диспансерлік бақылауды ұйымдастыруды қарастыру.

3. Дәріс тезісі:

Психикалық денсаулық-адамның жалпы денсаулығының маңызды құрамдас бөлігі. Психикалық денсаулықтың бұзылуы өмір сапасына, жұмыс деңгейіне және қоршаған ортамен өзара әрекеттесуге айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Критерийлер мен қауіп факторларын түсіну және медициналық-әлеуметтік көмек ұйымдары пациенттердің жағдайын жақсартуға ықпал етуі мүмкін.

Психикалық денсаулықтың бұзылуының критерийлері мен қауіп факторлары

1. Психикалық денсаулықты анықтау критерийлері:

- Эмоционалды әл-ауқат.
- Стресстік жағдайларға төзімділік.
- Өзгерістерге бейімделу және күнделікті мәселелерді шешу мүмкіндігі.

2. Тәуекел факторлары:

- Жеке: генетикалық бейімділік, созылмалы аурулар, жарақаттар.
- Әлеуметтік: әлеуметтік оқшаулану, қаржылық жағдай, қоршаған ортаның эмоционалды әсері.
- Экологиялық: қоршаған ортаның қолайсыз жағдайлары, стресстік жағдайда өмір сүру.
- Өмір факторлары: заттарды қолдану, зорлық-зомбылық, ауыр шығындар.

Медициналық-әлеуметтік көмектің түрлері мен көлемі

1. Медициналық-әлеуметтік көмектің түрлері:

- Консультациялық және диагностикалық қызметтер.
- Психотерапиялық көмек (жеке және топтық).
- Емдеу (дәрілік, физиотерапиялық).
- Әлеуметтік қолдау және оңалту.

2. Медициналық-әлеуметтік көмектің көлемі:

- Клиенттердің қажеттіліктерін бағалау.
- Жеке көмек жоспарлары.
- Бағдарламаларды бақылау және бейімдеу.

3. Жеңілдіктердің тізбелері мен түрлері:

- Дәрі-дәрмектің артықшылықтары.
- Психикалық денсаулығы бұзылған адамдарға арналған әлеуметтік жәрдемақылар.
- Жұмысқа орналастыруды және оңалтуды қамтамасыз ету шарттары.

Пациенттерді диспансерлік бақылау

1. Диспансерлік бақылауды анықтау:

- Психикалық денсаулық жағдайын бақылау және уақтылы көмек көрсету мақсатында пациентке тұрақты бақылау және көмек көрсету жүйесі.

2. Диспансерлік бақылау рәсімі:

- Маманға үнемі бару.
- Емдеуді бастау және оның тиімділігін бақылау.
- Психопрофилактикалық іс-шаралар өткізу.

3. Еңбекке жарамсыздықты есепке алу:

- Еңбекке жарамсыз науқастарға анықтамалар мен жеңілдіктер беру шарттары.
- Психикалық денсаулықтың еңбекке қабілеттілікке әсерін анықтау.

Қорытынды. Психикалық денсаулықтың бұзылуының критерийлері мен қауіп факторларын түсіну, медициналық-әлеуметтік көмекті ұйымдастыру және диспансерлік бақылау халықтың психикалық денсаулығына тиімді әсер етудің негізгі элементтері болып

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 7 беті	

табылады. Бұл денсаулық сақтау мен Халыққа қызмет көрсетудің барлық деңгейлерін қажет етеді.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Психикалық денсаулықтың бұзылуының негізгі критерийлері қандай?
2. Психикалық денсаулықтың бұзылуы үшін қандай қауіп факторлары маңызды?
3. Психикалық денсаулығы бұзылған науқастарға медициналық-әлеуметтік көмектің негізгі түрлері қандай?
4. Белгілі бір пациентке қажетті медициналық-әлеуметтік көмек көлемі қалай анықталады?
5. Психикалық денсаулығы бұзылған науқастар үшін қандай жеңілдіктер қарастырылған?
6. Диспансерлік бақылау дегеніміз не және оның мақсаттары қандай?
7. Пациенттерді диспансерлік бақылау қандай процедураларды қамтиды?
8. Медициналық-әлеуметтік көмекті ұйымдастыру кезінде науқастың еңбекке жарамсыздығы қалай ескеріледі?
9. Медициналық-әлеуметтік көмекке жеке көзқарастың негізгі принциптері қандай?
10. Пациенттердің психикалық денсаулығын қолдауда әлеуметтік факторлар қандай рөл атқарады?

№ 4 дәріс

1. Тақырыбы: Отбасына және оның жекелеген мүшелеріне медициналық-әлеуметтік көмек көрсету, науқастар мен мүгедектерге медициналық - әлеуметтік оңалту жүргізу, психиатрия, наркология, онкология, гериатрия және медицинаның басқа да салаларында әлеуметтік жұмыс жүргізу.

2. Мақсаты: Науқастар мен мүгедектерді медициналық-әлеуметтік оңалтуды жүргізуге баса назар аудара отырып, отбасыларға және отбасының жекелеген мүшелеріне медициналық-әлеуметтік көмек көрсету қағидаттарын зерделеу. Психиатрия, наркология, онкология, гериатрия және т.б. сияқты медицинаның әртүрлі салаларындағы әлеуметтік жұмыстың аспектілерін қарастырыңыз.

3. Дәріс тезісі:

Медициналық-әлеуметтік көмек-бұл физиологиялық, психологиялық немесе әлеуметтік мәселелерден зардап шегетін жеке адамдар мен отбасылардың өмір сүру сапасын жақсартуға бағытталған кешенді қолдау жүйесі. Ол оңалтуға, интеграцияға және клиенттердің қоғамға бейімделуіне ықпал ететін медициналық және әлеуметтік аспектілерді қамтиды.

1. Науқастар мен мүгедектерді медициналық-әлеуметтік оңалтуды жүргізу

1. Медициналық-әлеуметтік оңалтуды анықтау:

- Науқастардың физикалық және психологиялық денсаулығын қалпына келтіру, сондай-ақ аурудан немесе жарақаттан кейін әлеуметтік бейімделу процесі.

2. Медициналық-әлеуметтік оңалту кезеңдері:

- Жағдайды бағалау: қажеттіліктерді анықтау үшін пациентті толық медициналық және әлеуметтік тексеру.

- Оңалтуды жоспарлау: пациенттің қажеттіліктерін ескере отырып, жеке қалпына келтіру жоспарын жасау.

- Оңалту шараларын енгізу: физикалық терапия, психологиялық қолдау, әлеуметтік интеграция және кәсіби дайындық.

- Мониторинг: бағдарламаның тиімділігін үнемі бағалау және қажет болған жағдайда жоспарды бейімдеу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 8 беті	

3. Медициналық-әлеуметтік оңалту принциптері:

- Әр пациентке жеке көзқарас.
- Құралдар мен әдістердің кешенділігі.
- Медициналық және әлеуметтік қызметтер арасындағы ынтымақтастық.

2. Медицинаның әртүрлі салаларында әлеуметтік жұмыс жүргізу

1. Психиатриядағы әлеуметтік жұмыс:

- Психикалық ауытқулары бар науқастарды қолдау: психикалық жағдайды қалыпқа келтіруге көмектесу, әлеуметтік бейімделу және қоғамға қайта ену.
- Дағдарысқа араласу және пациенттердің отбасыларымен жұмыс.

2. Наркологиядағы әлеуметтік жұмыс:

- Есірткіге тәуелді оңалту: дағдыларды қалпына келтіруге және Есірткісіз өмір сүруге бағытталған Көмек бағдарламасы.
- Пациенттердің отбасыларын оқыту және қолдау.

3. Онкологиядағы әлеуметтік жұмыс:

- Пациенттер мен олардың отбасыларын психологиялық қолдау, емдеу шарттары мен тәсілдері туралы хабардар ету.
- Шығындардың ауыртпалығын жеңілдету үшін әлеуметтік жеңілдіктер мен қаржылық көмек көрсету.

4. Гериатриядағы әлеуметтік жұмыс:

- Егде жастағы адамдардың қажеттіліктерін Бағалау, Медициналық және әлеуметтік қызметтерді алуға көмектесу.
- Егде жастағы пациенттердің өмір сүру сапасын жақсарту, соның ішінде олардың қоғамға белсенді қатысуы үшін бағдарламалар құру.

Қорытынды. Медициналық-әлеуметтік көмек көрсету қазіргі жағдайда маңызды бола түсуде. Әлеуметтік жұмыстың әртүрлі салаларын түсіну оңалту процесін едәуір жеңілдетеді және пациенттер мен олардың отбасыларының денсаулығына байланысты проблемалардың нашарлауына жол бермейді.

4. Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Медициналық-әлеуметтік оңалту дегеніміз не және оның негізгі мақсаттары қандай?
2. Науқастар мен мүгедектер үшін медициналық-әлеуметтік оңалтуды жүргізудің кезеңдері қандай?
3. Медициналық-әлеуметтік оңалтуда жеке көзқарас қандай?
4. Психиатриядағы Әлеуметтік жұмыстың рөлі қандай?
5. Нашақорлықпен ауыратын науқастарға қандай әлеуметтік жұмыс әдістері қолданылады?
6. Әлеуметтік қызметкерлер онкологиялық науқастарға қалай қолдау көрсете алады?
7. Гериатриядағы қарт адамдармен әлеуметтік жұмыстың ерекшелігі неде?
8. Медициналық-әлеуметтік көмектегі кешенді тәсілдің негізгі принциптері қандай?
9. Әлеуметтік көмек саласындағы пәнаралық ынтымақтастықтың маңыздылығы неде?
10. Медициналық-әлеуметтік оңалту бағдарламаларының тиімділігін қалай бағалауға болады?

№ 5 дәріс

1. Тақырыбы: Медициналық-әлеуметтік патронаж.

2. **Мақсаты:** Медициналық-әлеуметтік патронаж ұғымын, оның негізгі міндеттерін, Халықты әлеуметтік қорғау жүйесіндегі түрлері, әдістері мен маңыздылығын зерттеу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 9 беті	

Патронаттық қызметті ұйымдастыру тетігін және оның адамдардың, әсіресе халықтың осал топтарының денсаулығы мен әл-ауқатын қамтамасыз етудегі рөлін қарастыру.

3. Дәріс тезісі:

Медициналық-әлеуметтік патронаж-әртүрлі аурулары мен әлеуметтік проблемалары бар адамдарды қолдау мен оңалтуға бағытталған көмектің кешенді түрі. Ол Медициналық және әлеуметтік аспектілерді қамтиды және пациенттердің өмір сүру сапасын жақсартуға, оларды қоғамға біріктіруге және отбасыларды қолдауға бағытталған.

1. Медициналық-әлеуметтік патронаж ұғымы

- Анықтама: медициналық-әлеуметтік патронаж-бұл Медициналық және әлеуметтік қызметкерлердің клиенттерге табиғи ортада көмек көрсету жөніндегі жүйелі жұмысы.
- Патронаж мақсаты: қажеттіліктерді диагностикалау, емдеу, аурулардың алдын алу және әлеуметтік қолдау.

2. Медициналық-әлеуметтік патронаждың негізгі міндеттері

1. Профилактикалық және оңалту іс-шараларын жүргізу.
2. Клиенттің Медициналық және әлеуметтік қызметтерге деген қажеттіліктерін бағалау.
3. Медициналық көмекке және әлеуметтік ресурстарға қолжетімділікті ұйымдастыруға жәрдемдесу.
4. Отбасыларды қолдау, консультациялық қызметтер және психологиялық көмек көрсету.
5. Пациенттер мен олардың отбасыларына өздерін және бір-бірін күту негіздерін үйрету.

3. Медициналық-әлеуметтік патронаж түрлері

- Үйдегі Патронаж: жергілікті жерде клиенттерге көмек көрсету үшін медициналық және әлеуметтік қызметкерлердің тұрақты сапарлары.
- Топтық патронаж: қажеттіліктері ұқсас бірнеше клиенттермен жұмыс, мысалы, қолдау топтары.
- Институционалдық патронаж: пациенттердің қажеттіліктерін бағалауға және қамтамасыз етуге бағытталған денсаулық сақтау және әлеуметтік қорғау мекемелеріндегі жұмыс.

4. Медициналық-әлеуметтік патронаж әдістері

1. Денсаулықты бағалау: пациенттердің проблемаларын анықтау үшін стандартты әдістер мен құралдарды қолдану.
2. Әлеуметтік кеңес беру: клиенттерге қол жетімді әлеуметтік қызметтер мен көмек түрлері туралы ақпарат беру.
3. Динамикалық бақылау: клиенттердің жағдайын үнемі бақылау және қажет болған жағдайда патронажтық жоспарды түзету.
5. Медициналық-әлеуметтік патронаждың маңызы
 - Медициналық қызметтерге және әлеуметтік қорғауға қолжетімділікті жақсарту.
 - Ерте араласу арқылы ауруханалар санының төмендеуі.
 - Клиенттердің дербестігі мен өмір сүру сапасын арттыру.
 - Медициналық мекемелер мен қоғам арасындағы байланысты нығайту.

Қорытынды. Медициналық-әлеуметтік патронаж Денсаулық сақтау мен әлеуметтік қорғау жүйесінде маңызды рөл атқарады. Ол азаматтарға көмек көрсетудің кешенді тәсілін ұсынады, бұл әсіресе халықтың осал топтарына қатысты. Тиімді патронажтық қызметті ұйымдастыру көмекке мұқтаж адамдардың өмір сүру сапасы мен денсаулығын едәуір жақсартып алады.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Медициналық-әлеуметтік патронаж дегеніміз не?
2. Медициналық-әлеуметтік қамқорлықтың негізгі міндеттері қандай?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»		№72/11 ()
Дәріс кешені		24 беттің 10 беті

3. Үйдегі патронат пен институционалдық патронаттың айырмашылығы неде?
4. Медициналық-әлеуметтік патронаж аясында клиенттің жағдайы қалай бағаланады?
5. Патронаж процесінде әлеуметтік кеңес берудің маңызы қандай?
6. Медициналық-әлеуметтік патронажда қандай әдістер қолданылады?
7. Патронаттық қызмет ауруханаға жатқызу санының азаюына қалай әсер етуі мүмкін?
8. Медициналық-әлеуметтік патронаж бағдарламасын сәтті жүзеге асыруға қандай факторлар әсер етеді?
9. Клиенттердің отбасылары үшін патронаттың негізгі артықшылықтары қандай?
10. Халықтың қандай осал топтары медициналық-әлеуметтік патронаж арқылы ерекше көмек ала алады?

№ 6 дәріс

1. Тақырыбы: Әлеуметтік маңызы бар аурулар кезінде жеке және отбасылық, популяциялық деңгейлердегі профилактикалық іс-шаралар, бұқаралық ақпарат құралдары мен коммуникациялық технологияларды тиімді пайдалану.

2. Мақсаты: Әлеуметтік маңызы бар аурулармен күресу үшін әртүрлі деңгейдегі профилактикалық іс-шараларды зерделеу, бұқаралық ақпарат құралдары мен коммуникациялық технологияларды осы іс-шараларға халықтың хабардарлығы мен қатысуын арттыру үшін тиімді пайдалануды талдау.

3. Дәріс тезісі:

Әлеуметтік маңызы бар аурулар (СҚА) олардың алдын алу мен бақылауда кешенді тәсілді талап етеді. Профилактикалық іс-шаралар жеке, отбасылық және популяциялық деңгейлерде жүзеге асырылуы мүмкін және бұқаралық ақпарат құралдары мен коммуникациялық технологиялар олардың табыстылығында шешуші рөл атқарады.

1. Жеке деңгейдегі профилактикалық іс-шаралар

1.1 жеке білім:

- Пациенттерді аурулар, олардың себептері және алдын алу әдістері туралы оқыту.
- Салауатты өмір салты және қауіп факторларын басқару мәселелері бойынша қолдау.

1.2 медициналық тексерулер және скрининг:

- Ауруларды ерте сатысында анықтауға мүмкіндік беретін денсаулық жағдайын үнемі тексеру.

- Қолжетімді сауалнамалар және олардың маңыздылығы туралы хабардар ету.

1.3 психикалық денсаулықпен жұмыс:

- Аурулармен байланысты стресс пен эмоционалдық қиындықтарды жеңу үшін психологиялық қолдау көрсету.

2. Отбасылық деңгейдегі профилактикалық іс-шаралар

2.1 Білім және хабардарлық:

- Отбасыларға денсаулық және аурулардың алдын алу туралы тренингтер мен семинарлар өткізу.

- Әлеуметтік және медициналық қызметтер туралы ақпараттық материалдарды тарату.

2.2 психологиялық және әлеуметтік аспектілерді қолдау:

- Аурулармен байланысты мәселелерді шешу үшін отбасылық қолдау топтарын құру.
- Отбасында бір-бірімен тиімді қарым-қатынас жасау және қолдау дағдыларын үйрету.

3. Популяция деңгейіндегі профилактикалық іс-шаралар

3.1 Мемлекеттік бағдарламалар мен бастамалар:

- Әлеуметтік маңызы бар ауруларға қарсы күрес, олардың алдын алу және оңалту жөніндегі ұлттық бағдарламаларды әзірлеу және енгізу.

- Ең осал топтарды анықтау үшін жалпы статистикалық мәліметтермен жұмыс.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 11 беті	

3.2 салауатты өмір салтын насихаттау:

- Дене белсенділігі мен дұрыс тамақтануға бағытталған іс-шараларды ұйымдастыру.
- Денсаулық мәселелеріне орайластырылған әлеуметтік маңызы бар іс-шаралар мен мерекелерге қатысу.

4. Бұқаралық ақпарат құралдары мен коммуникациялық технологияларды тиімді пайдалану

4.1 ақпараттық науқандар:

- Профилактикалық шаралар туралы ақпараттандыруға бағытталған түрлі платформалар (теледидар, радио, интернет) бойынша ақпараттық компанияларды өткізу.
- Әр түрлі жастағы және тәуекел тобындағы аудитория үшін әлеуметтік медианы пайдалану.

4.2 коммуникациялық технологиялар:

-Денсаулық пен қолжетімді қызметтер туралы хабарлау үшін мобильді қосымшалар мен веб-платформаларды әзірлеу.

- Денсаулық мәселелері бойынша тәжірибе және қолдау алмасу үшін виртуалды қауымдастықтар құру.

Қорытынды. Әлеуметтік маңызы бар аурулардың алдын алу жеке адамдарды, отбасыларды және жалпы халықты қамтитын көп деңгейлі тәсілді қажет етеді. Бұқаралық ақпарат құралдары мен коммуникациялық технологияларды тиімді пайдалану профилактикалық іс-шаралардың әсерін едәуір күшейтеді, олардың қолжетімділігі мен тиімділігін арттырады.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Әлеуметтік маңызы бар аурулар кезінде жеке профилактикалық іс-шараларға қандай іс-шаралар жатқызуға болады?
2. Аурудың алдын алуда отбасылық деңгейде білім мен хабардарлықтың маңызы қандай?
3. Популяцияның алдын алу бағдарламаларының негізгі элементтері қандай?
4. Әлеуметтік маңызы бар аурулармен күрес жөніндегі бағдарламаларды әзірлеуде мемлекеттің рөлі қандай?
5. Денсаулық туралы хабардарлықты арттыру үшін бұқаралық ақпарат құралдарын қалай пайдалануға болады?
6. Аурулардың алдын алуда коммуникациялық технологияның қандай мысалдары пайдалы болуы мүмкін?
7. Ақпараттық науқандардың тиімділігін қалай бағалауға болады?
8. Қандай популяциялар алдын-алу жағдайында ерекше назар аударуды қажет етеді?
9. Жастарды профилактикалық шараларға қалай тартуға болады?
10. Әр түрлі деңгейдегі профилактикалық бағдарламаларды жүзеге асыруда қандай проблемалар туындауы мүмкін?

№ 7 дәріс

1. Тақырыбы: Медициналық – әлеуметтік жұмыстағы инновациялардың маңыздылығы.

2. Мақсаты: Медициналық-әлеуметтік жұмыстағы инновациялық тәсілдер мен технологиялардың рөлі мен маңыздылығын зерттеу, олардың қызмет көрсету тиімділігіне және клиенттердің өмір сүру сапасын жақсартуға әсерін бағалау. Медициналық-әлеуметтік жұмыс тәжірибесіне инновацияларды табысты енгізу мысалдарын қарастыру.

3. Дәріс тезісі:

Медициналық-әлеуметтік жұмыстағы инновациялар денсаулық пен әлеуметтік әл-ауқатты қолдауға байланысты күрделі мәселелерді шешудің маңызды құралына айналууда. Инновациялық шешімдер көрсетілетін қызметтердің сапасын жақсартуға, оларды

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»		№72/11 ()
Дәріс кешені		24 беттің 12 беті

клиенттердің қажеттіліктеріне бейімдеуге және қызметтердің жұмысын оңтайландыруға мүмкіндік береді.

1. Медициналық-әлеуметтік жұмыстағы инновациялар ұғымы

- Инновациялардың анықтамасы: медициналық-әлеуметтік жұмыстың процестері мен нәтижелерін жақсартуға ықпал ететін жаңа идеялар, әдістер, әдістер немесе технологиялар.
- Инновация түрлері: ұйымдастырушылық, технологиялық, әдістемелік және әлеуметтік инновациялар.

2. Медициналық-әлеуметтік жұмыстағы инновациялардың маңыздылығы

2.1 Қызмет көрсету тиімділігі:

- Жаңа технологиялар мен әдістерді енгізу өнімділік пен жұмыс сапасын арттыруға мүмкіндік береді.
- Медициналық және әлеуметтік қызметтерді алуды күту уақытының төмендеуі.

2.2 қызметтерді Даралау:

- Инновациялық әдістерді қолдану әр клиенттің қажеттіліктерін дәлірек ескеруге мүмкіндік береді.
- Істерді жүргізудің жеке бағдарламалары мен тәсілдерін әзірлеу.

2.3 қолжетімділікті арттыру:

- Шалғайдағы немесе жету қиын елді мекендердегі адамдарға қызмет көрсетуге қолжетімділікті қамтамасыз ету үшін телемедицинаны, Мобильді қосымшаларды және басқа да технологияларды қолдану.

2.4 мамандарды оқыту және олардың біліктілігін арттыру:

- Онлайн-курстар мен тренажерлер сияқты инновациялық білім беру технологиялары медициналық-әлеуметтік қызметкерлердің біліктілігін арттыруға ықпал етеді.

3. Медициналық-әлеуметтік жұмыстағы инновациялардың мысалдары

3.1 Телемедицина:

- Қашықтықтан кеңес беру және пациенттердің денсаулық жағдайын бақылау үшін бейнебайланысты пайдалану.
- Созылмалы науқастардың жағдайын қашықтықтан бақылау жүйесін енгізу.

3.2 сандық платформалар мен қосымшалар:

- Денсаулықты өзін-өзі бағалау, созылмалы ауруларды басқару және дәрі-дәрмектерді қабылдау туралы ескертулер алу үшін арнайы қосымшалар әзірлеу.
- Пациенттерді Медициналық және әлеуметтік қызметкерлермен онлайн режимде байланыстыруға арналған платформалар.

3.3 ақпараттық-ағарту науқандары:

- Әлеуметтік және медициналық қызметтер туралы хабардарлықты арттыру үшін онлайн-науқандар мен вебинарлар өткізу.
- Медициналық-әлеуметтік жұмыстағы инновациялар туралы ақпаратты тарату үшін әлеуметтік желілерді пайдалану.

4. Инновацияларды енгізудегі қиындықтар мен қиындықтар

- Ұйымдық мәдениетті өзгерту қажеттілігі және мамандар тарапынан өзгерістерге қарсылық.
- Жаңа технологияларды енгізу үшін қаржылық шектеулер мен ресурстардың жетіспеушілігі.
- Кадрларды жаңа әдістермен және құралдармен жұмыс істеуге оқыту және дайындау.

Қорытынды. Медициналық-әлеуметтік жұмыстағы инновациялар халық үшін қызметтердің сапасы мен қолжетімділігін арттыруда шешуші рөл атқарады. Оларды енгізу жұмыс нәтижелері мен клиенттердің қанағаттануын жақсартып отырып, жүйені заманауи сын-көзқарарлар мен талаптарға бейімдеуге мүмкіндік береді. Мемлекет пен кәсіби

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»		№72/11 ()
Дәріс кешені		24 беттің 13 беті

қауымдастықтардың инновацияларды қолдауы маңызды элемент болып табылады бұл процесс.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Медициналық-әлеуметтік жұмыстағы инновациялардың негізгі анықтамалары мен түрлері қандай?
2. Медициналық-әлеуметтік қызмет көрсетудің тиімділігін арттыру үшін инновациялардың маңыздылығы неде?
3. Медициналық-әлеуметтік жұмыста қолдану үшін инновациялық технологиялардың қандай мысалдарын келтіруге болады?
4. Телемедицина медициналық қызметтердің қолжетімділігіне қалай әсер етуі мүмкін?
5. Медициналық-әлеуметтік жұмыста инновациялық шешімдерді енгізу кезінде қандай проблемалар туындауы мүмкін?
6. Жаңа білім беру технологиялары жұмысшылардың біліктілігін арттыруға қалай көмектесе алады?
7. Инновацияны сәтті жүзеге асыру үшін қоғамдық білім берудің маңызы қандай?
8. Медициналық-әлеуметтік мекемелердің жұмысындағы цифрлық платформалардың рөлі қандай?
9. Инновациялық әдістер мен технологияларды енгізудің пациенттер үшін әлеуетті пайдасы қандай?
10. Ұйымдағы өзгерістерге қарсылықты жеңу үшін қандай қадамдар жасалуы мүмкін?

№ 8 дәріс

1. Тақырыбы: Жүкті әйелдер мен жас балаларға патронаждық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессивті моделі.

2. Мақсаты: Жүкті әйелдер мен жас балаларға патронаттық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессивті моделін зерттеу, оның негізгі аспектілерін, принциптерін және ана мен баланың денсаулығы үшін маңыздылығын анықтау. Денсаулық сақтау жүйесінде осы модельді жүзеге асырудың практикалық мысалдарын қарастырыңыз.

3. Дәріс тезісі:

Жүкті әйелдер мен жас балаларға патронаттық қызмет көрсету денсаулық сақтау жүйесінде шешуші рөл атқарады. Ол аналар мен балалардың денсаулығын жақсартуға, перинаталдық және балалар аурушандығы мен өлім-жітім деңгейін төмендетуге бағытталған. Патронаттық күтімнің әмбебап прогрессивті моделі әр отбасының жеке қажеттіліктерін ескереді және қол жетімділік, Интеграция және қолдау принциптеріне негізделген.

1. Патронаждық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессивті моделінің негізгі бағыттары

1.1 Жүкті әйелдерге арналған қызметтер:

- Жүктіліктің ерте кезеңінде тұрақты медициналық тексерулер мен скринингтер.
- Тамақтану, физикалық белсенділік және психикалық денсаулық бойынша кеңес беру.
- Newborn босануға дайындық және күтім мәселелері бойынша қолдау және оқыту.

1.2 жас балаларға арналған қызметтер:

- Жаңа туған нәрестелерді патронаждау және өмірдің 1, 3, 6 және 12 айларында тұрақты тексерулер.
- Отбасы мен балаларға психологиялық қолдау көрсету, ерте тәрбиелеу дағдыларын дамыту.
- Вакцинация және профилактикалық тексерулер бағдарламасына қатысу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 14 беті	

2. Әмбебап прогрессивті модель принциптері

2.1 Медициналық және әлеуметтік қызметтерді біріктіру:

- Медицина қызметкерлерінің, әлеуметтік қызметтер мен қоғамдық ұйымдардың ынтымақтастығы.
- Денсаулықтың күрделі мәселелерін шешу үшін ақпарат алмасу және іс-қимылдарды үйлестіру.

2.2 жеке тәсіл:

- Әрбір жүкті әйелдің және балалары бар отбасының қажеттіліктерін бағалау.
- Мәдени және әлеуметтік факторларды ескере отырып, жеке патронаж жоспарларын әзірлеу.

2.3 қызметтердің қолжетімділігі мен үздіксіздігі:

- Медициналық және әлеуметтік қызметтерге тәулік бойы қолжетімділікті қамтамасыз ету.
- Халықтың қол жеткізу қиын топтарымен жұмыс істеу және сенімді қарым-қатынастарды қалыптастыру.

3. Модельді практикада қолдану

3.1 сәтті бағдарламалардың мысалдары:

- Аурушандығы жоғары елді мекендердегі патронаж бойынша пилоттық жобалар.
- Жалғызбасты аналар мен табысы төмен отбасыларды қолдау бағдарламалары.

3.2 қоғамдық ұйымдармен жұмыс:

- Қызметтер спектрін кеңейту және патронаж тиімділігін арттыру үшін КЕҰ-мен ынтымақтастық.
- Халықты қолжетімді Әлеуметтік және медициналық ресурстар туралы оқыту.

4. Модельдің тиімділігін бағалау

- Жүкті әйелдер мен балалардың денсаулығын бақылау әдістері.
- Қызметтерді пайдаланушылардың қанағаттану деңгейін бағалау.
- Патронаждық және патронаждық емес топтар арасындағы сырқаттанушылық пен өлім-жітімді салыстырмалы талдау.

Қорытынды. Жүкті әйелдер мен жас балаларға патронаждық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессивті моделі денсаулық сақтау жүйесінің маңызды элементі болып табылады. Оны қолдану аналар мен балалардың денсаулығын жақсартуға, Медициналық және әлеуметтік қызметтердің сапасын жақсартуға, сондай-ақ жалпы сау қоғам құруға ықпал етеді.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Патронаждық қызмет көрсетудің әмбебап прогрессивті моделінің негізгі бағыттары қандай?
2. Осы модельде жүкті әйелдерге қандай қызметтер ұсынылады?
3. Патронаж кезінде жеке көзқарастың мәні неде?
4. Медициналық және әлеуметтік қызметтердің интеграциясы патронаждық қызметте қалай қолданылады?
5. Сәтті патронаждық бағдарламаларға мысалдар келтіріңіз.
6. Әмбебап прогрессивті модельдің тиімділігін қалай бағалауға болады?
7. Қол жетпейтін аймақтарда патронаждық қызмет көрсету кезінде қандай сын-қатерлер туындауы мүмкін?
8. Отбасыларға арналған жеке күтім жоспарларын жасау кезінде қандай факторларды ескеру қажет?
9. Патронаждық жүйеде қоғамдық ұйымдармен жұмыс істеудің маңызы қандай?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 15 беті	

10. Жүкті және жаңа туған аналардың психикалық денсаулығын қолдаудың негізгі аспектілері қандай?

№ 9 дәріс

1. Тақырыбы: ЮНИСЕФ модульдері: "МСАК патронаждық мейіргердің жаңа рөлі".

2. Мақсаты: ЮНИСЕФ моделі бойынша алғашқы мейірбикелік көмек (МСАК) шеңберінде патронаждық мейіргердің жаңа рөлін зерделеу, осы рөлді тиімді орындау үшін қажетті негізгі міндеттерді, функциялар мен дағдыларды түсіну. Әр түрлі елдерде осы модельді жүзеге асырудың мысалдарын қарастырыңыз.

3. Дәріс тезісі:

Патронаттық әпкелер Денсаулық сақтау жүйесінде, әсіресе Алғашқы медициналық көмек жағдайында шешуші рөл атқарады. ЮНИСЕФ-тің 2-Модулі сапалы медициналық көмек көрсету және отбасы денсаулығын қолдау үшін қажет патронаттық әпкелердің функциялары мен міндеттеріндегі өзгерістерге назар аударады.

1. МСАК-тағы патронаждық бикенің түсінігі мен міндеттері

1.1 патронаттық әпкенің рөлін анықтау:

- Патронаттық мейірбике-бұл халықтың денсаулығына үйде күтім жасау бойынша кешенді қызмет көрсететін медицина қызметкері.

- Басты назар ана мен баланың денсаулығын қорғауға, сондай-ақ отбасының жалпы денсаулығын жақсартуға бағытталған.

1.2 мейірбикенің негізгі міндеттері:

- Жүкті әйелдерге, жаңа туған нәрестелер мен жас балаларға патронаж ұйымдастыру және жүзеге асыру.

- Профилактикалық шараларды, вакцинациялауды, скринингті және денсаулық мәселелері бойынша оқытуды жүргізу.

- Денсаулық сақтау саласындағы басқа мамандармен және ұйымдармен ынтымақтастық.

2. ЮНИСЕФ-тің жаңа моделі аясындағы патронаждық апаның функциялары

2.1 денсаулық жағдайын бағалау:

- Патронаждық әпкелер клиенттердің физикалық және психикалық жағдайын бағалайды.

- Медициналық және әлеуметтік қызметтерге қауіп факторлары мен қажеттіліктерін анықтау.

2.2 білім беру функциясы:

- Отбасы денсаулығы және бала күтімі мәселелері бойынша семинарлар мен жеке консультациялар өткізу.

- Отбасын Денсаулық сақтау және білім беру процесіне тарту.

2.3 қызметтерді үйлестіру және интеграциялау:

- Кешенді көмекті тиімді ұсыну үшін медициналық мекемелермен, әлеуметтік қызметтермен және КЕҰ-мен ынтымақтастық.

- Бағыттар жүйесін қолдау және клиенттерді қажетті қызметтерге бағдарлау.

3. Патронаттық әпкеге қажетті дағдылар

3.1 қарым-қатынас дағдылары:

- Клиенттермен және олардың отбасыларымен, сондай-ақ басқа мамандармен тиімді қарым-қатынас жасай білу.

- Клиент ұсынатын ақпаратты тыңдау және ескеру мүмкіндігі.

3.2 оқыту және кеңес беру дағдылары:

- Отбасыларға денсаулық сақтау, тамақтану және алдын алу шараларының негіздерін үйрету мүмкіндігі.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 16 беті	

- Медициналық ұғымдарды түсіндіруде қарапайым және қол жетімді тілді қолдану.

3.3 ұйымдастыру дағдылары:

- Далада өз іс-әрекеттерін тиімді жоспарлау және үйлестіру.

- Құжаттаманы жүргізу және орындалған міндеттердің мониторингі.

4. Мейірбикенің жаңа моделін жүзеге асырудың мысалдары

- Әлемнің әртүрлі аймақтарындағы аналар мен балалардың денсаулығын жақсарту бағдарламалары сияқты жаңа модель енгізілген елдердегі жобалар.

- Патронаждық апалардың дәрігерлермен, әлеуметтік қызметкерлермен және КЕҰ-мен өзара іс-қимылының халықтың денсаулығын жақсартуға ықпал ететін табысты мысалдары. Қорытынды. ЮНИСЕФ моделі бойынша МСАК жүйесіндегі патронаждық апаның жаңа рөлі маңызды және көп функциялы болып табылады. Оның міндеттерін тиімді орындау әр түрлі құрылымдармен өзара әрекеттесуге Дағдылар мен дайындықтың тұтас кешенін, сондай-ақ халықтың қажеттіліктерін терең түсінуді талап етеді. Бұл рөлді қалыптастыру аналар мен балалардың денсаулығын, сондай-ақ халықтың жалпы денсаулығын жақсартуға ықпал етеді.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. ЮНИСЕФ моделі бойынша МСАК жүйесіндегі патронаждық апаның негізгі рөлі қандай?

2. Патронаттық әпке қандай негізгі міндеттерді орындайды?

3. Мейірбике жұмысында денсаулық жағдайын бағалаудың маңыздылығы қандай?

4. Патронаттық әпке өз жұмысының бір бөлігі ретінде қандай функцияларды орындай алады?

5. Қарым-қатынас дағдылары мейірбике жұмысының тиімділігіне қалай әсер етеді?

6. Патронаттық әпкелер аналар мен балалардың денсаулығын жақсартуға қалай үлес қоса алады?

7. Әр түрлі елдердегі патронаттық әпкелердің қатысуымен жүзеге асырылған сәтті бағдарламалардың мысалдарын келтіріңіз.

8. Қамқоршы апа-сіңлілерге халықтың хабардарлығын арттыру үшін қандай ақпараттық білім беру дағдылары қажет?

9. Патронаттық әпкелер басқа мамандармен және ұйымдармен қалай жұмыс істей алады?

10. Патронаттық әпкелер өз жұмысында кездесетін негізгі қиындықтар қандай?

№10 дәріс

1. Тақырыбы: Бала мен ата-ана арасындағы сүйіспеншілікті дамыту.

2. Мақсаты: Балалар мен ата-аналар арасындағы эмоционалды байланыс пен сүйіспеншілікті дамытудың әдістері мен тәсілдерін зерттеу және отбасындағы жағымды өзара әрекеттесу принциптерін түсіну. Отбасындағы сүйіспеншілік пен сенімді қарым-қатынасты қалыптастыруға ықпал ететін факторларды қарастырыңыз.

3. Дәріс тезисі:

Балалар мен ата-аналар арасындағы салауатты эмоционалды байланыс баланың сәтті дамуы мен оның психоэмоционалды әл-ауқатының негізі болып табылады. Отбасындағы махаббат бірлескен әрекеттер, эмоционалды сәттер және бір-бірінің қолдауы арқылы жасалады. Балалар үшін де, ата-аналар үшін де бұл қарым-қатынасты өсу мен дамудың әртүрлі кезеңдерінде дамыту маңызды.

1. Махаббат пен сүйіспеншіліктің мағынасы

1.1 эмоционалды әл-ауқат:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 17 беті	

- Ата-аналарға деген салауатты сүйіспеншілік балалардың өзіне деген сенімділігі мен стресске төзімділігін қалыптастыруға ықпал етеді.

- Ата-аналардың сүйіспеншілігі мен қолдауы табысты әлеуметтенуге және басқалармен қарым-қатынасқа негіз жасайды.

1.2 физикалық және психикалық даму:

- Тіркеме баланың миының дамуына, оның эмоционалды және әлеуметтік дағдыларына әсер етеді.

- Сүйіспеншілік пен қолдауды сезінетін балалар стресстер мен қиындықтарды жақсы жеңе алады.

2. Бала мен ата-ана арасындағы сүйіспеншілікті дамыту әдістері

2.1 бірлескен уақыт:

- Ойын ойнау, кітап оқу, спортпен шұғылдану немесе хобби арқылы бірге уақыт өткізу.

- "Отбасылық кештер" немесе "ашық күндер" сияқты отбасылық дәстүрлерді құру.

2.2 ашық байланыс:

- Отбасының әр мүшесінің сезімдері, проблемалары мен қуаныштары туралы үнемі әңгімелесу.

- Әркім өз ойлары мен эмоцияларын еркін жеткізе алатын диалогты ынталандыру.

2.3 позитивті күшейту:

- Кішкентай болса да, баланың жетістіктерін тану және құндылығы.

- Мадақтау және мадақтау арқылы сүйіспеншілік пен қолдауды білдіру жаттығулары.

3. Сенімді атмосфераны құру

3.1 эмоционалды қол жетімділік:

- Ата-аналар кез-келген жағдайда балаларын тыңдауға және қолдауға дайын болуы керек.

- Бала өз тәжірибесі туралы ашық сөйлесе алатын қауіпсіз кеңістіктің болуының маңыздылығы.

3.2 құрмет пен түсіністік:

- Баланың даралығын тану және оның пікірін құрметтеу.

— Ата-ананың рөлі тәлімгер және көмекші болу болатын өзара түсіністік пен сенімге негізделген қарым-қатынас құру.

4. Мысалдар мен практикалық кеңестер

- Махаббат пен сенімге ықпал ететін табысты отбасылық тәжірибелердің мысалдары.

- Ата-аналарға отбасындағы сүйіспеншілік пен сүйіспеншілік деңгейін қалай арттыруға болатындығы туралы ұсыныстар:

- Бірлескен жобалар мен хоббимен айналысыңыз.

- Ризашылық білдіріп, сүйіспеншілікті қарапайым қимылдар мен сөздермен білдіріңіз.

- Үнемі пікірталастар мен эмоционалды кездесулерге қатысыңыз.

Қорытынды. Бала мен ата-ана арасындағы сүйіспеншілік пен эмоционалды байланысты дамыту салауатты отбасылық ортаны қалыптастырудың маңызды аспектісі болып табылады. Осы қатынастарды нығайтуға бағытталған әдістерді түсіну және қолдану баланың саналы және үйлесімді дамуына берік негіз болады.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Баланың эмоционалды дамуындағы махаббат пен сүйіспеншіліктің рөлі қандай?

2. Неліктен ата-ана мен бала арасындағы байланысты нығайту үшін бірге уақыт өткізу маңызды?

3. Ата-аналар балалармен қарым-қатынаста қандай формада ашық бола алады?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»		№72/11 ()
Дәріс кешені		24 беттің 18 беті

4. Позитивті күшейту баланың өзін-өзі бағалауы мен эмоционалды әл-ауқатына қалай әсер етеді?
5. Отбасында сенімді атмосфераны құруға қандай әдістер көмектесе алады?
6. Неліктен баланың даралығы мен пікірін құрметтеу маңызды?
7. Бірлескен дәстүрлер отбасылық байланыстарды нығайтуға қалай ықпал ете алады?
8. Отбасындағы тиімді қарым-қатынастың негізгі принциптері қандай?
9. Отбасында сүйіспеншілікті дамыту үшін табысты тәжірибелердің қандай мысалдарын білесіз?
10. Ата-аналарға балалармен қарым-қатынаста сүйіспеншілік пен сенімділікті арттыруға көмектесетін негізгі қосымшаларды атаңыз.

№ 11 дәріс

1. Тақырыбы: Коммуникативті дағдылар.

2. Мақсаты: Қарым-қатынас дағдыларының негізгі аспектілері мен маңыздылығын, сондай-ақ олардың жеке және кәсіби қатынастарға әсерін зерттеу. Қарым-қатынас түрлерін, негізгі кедергілерді және қарым-қатынас дағдыларын жақсарту әдістерін қарастырыңыз.

3. Дәріс тезісі:

Қарым — қатынас дағдылары-бұл ақпаратты тиімді жеткізу және алу, сондай-ақ басқалармен қарым-қатынас орнату мүмкіндігі. Бұл дағдылар тек кәсіби қызметте ғана емес, күнделікті өмірде де маңызды. Қазіргі қоғам жағдайында жақсы қарым-қатынас жеке адамдар мен ұйымдардың жетістігінде шешуші рөл атқарады.

1. Қарым-қатынас дағдыларының түсінігі мен маңыздылығы

1.1 қарым-қатынас дағдыларын анықтау:

- Қарым-қатынас дағдыларына ауызша және вербалды емес қарым-қатынас, белсенді тыңдау, эмпатия және диалог жүргізу қабілеті жатады.

- Тиімді қарым-қатынас жақсырақ түсінуге, жанжалдарды шешуге және шешім қабылдауға ықпал етеді.

1.2 маңыздылығы:

- Кез-келген қызмет саласындағы сәттілік (бизнес, білім, денсаулық) адамдармен қарым-қатынас жасау қабілетіне байланысты.

- Жақсы қарым-қатынас дағдылары жеке қарым-қатынасты жақсартады, ынтымақтастықты дамытады және топтық жұмыс тиімділігін арттырады.

2. Байланыс түрлері

2.1 ауызша байланыс:

- Ауызша сөйлеу (Диалогтар, талқылаулар, презентациялар) және жазбаша сөйлеу (хаттар, есептер, электрондық хабарламалар).

- Өз ойларыңызды нақты тұжырымдай білу және барабар сөздерді таңдай білу маңызды.

2.2 вербалды емес қарым-қатынас:

- Қимылдар, мимика, дауыс тоағы, көздің жанасуы — мұның бәрі хабарды қабылдауға әсер етеді.

- Вербалды емес сигналдар ауызша мазмұнды қолдауы немесе қайшы келуі мүмкін.

3. Байланыстағы негізгі кедергілер

3.1 физикалық кедергілер:

- Шу, қашықтық, технологияның болмауы тиімді қарым-қатынасқа кедергі келтіруі мүмкін.

3.2 психологиялық кедергілер:

- Қорқыныш, сенімсіздік, біржақтылық ақпаратты қабылдау мен түсіндіруді қиындатуы мүмкін.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»		№72/11 ()
Дәріс кешені		24 беттің 19 беті

3.3 Әлеуметтік-мәдени кедергілер:

- Мәдениеттегі, тілдегі, құндылықтардағы айырмашылықтар түсініспеушілікке әкелуі мүмкін.

4. Қарым-қатынас дағдыларын жақсарту әдістері

4.1 белсенді тыңдау:

- Мұқият тыңдай білу, нақтылайтын сұрақтар қою және алынған ақпаратқа жауап беру.
 -Өз сезімдері мен пікірлерін білдіру үшін "мен-хабарламаларды" қолдану.

4.2 Эмпатияны дамыту:

- Басқа адамдардың көзқарастарын түсіну және олардың сезімдері мен эмоцияларын ескеру.
 - "Басқа біреудің орнына тұру" дағдысын дамыту.

4.3 қарым-қатынас тәжірибесі:

- Дағдыларды пысықтау үшін тренингтерге, рөлдік ойындарға және практикалық сабақтарға қатысу.

- Әр түрлі адамдармен қарым-қатынас жасаудың тұрақты тәжірибесі.

Қорытынды. Қарым — қатынас дағдылары табысты өмір мен мансаптың ажырамас бөлігі болып табылады. Бұл дағдыларды жетілдіру уақыт пен күш-жігерді қажет етеді, алайда ол басқалармен қарым-қатынас сапасын едәуір жақсартады және жеке және кәсіби мақсаттарға қол жеткізуге ықпал етеді. Қарым-қатынастың әртүрлі түрлерін түсіну және кедергілерді жеңу қарым-қатынасты тиімдірек және жағымды етеді.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Қарым-қатынас дағдылары дегеніміз не және олар неге маңызды?
2. Сіз қандай байланыс түрлерін білесіз?
3. Қарым-қатынас процесінде вербалды емес қарым - қатынастың маңызы қандай?
4. Байланыс процесінде қандай кедергілер болуы мүмкін?
5. Қарым-қатынас дағдыларын жақсартудың негізгі әдістері қандай?
6. Неліктен белсенді тыңдау тиімді қарым-қатынастың негізгі элементі болып табылады?
7. Эмпатия қарым-қатынас сапасына қалай әсер етеді?
8. Қарым-қатынастағы әлеуметтік және мәдени кедергілерге мысалдар келтіріңіз.
9. Ауызша және вербалды емес қарым-қатынас дағдыларын қалай дамытуға болады?
10. Қарым-қатынас дағдыларын жақсартуға қандай практикалық әрекеттер көмектесе алады?

№ 12 дәріс

1. Тақырыбы: Стигма мен кемсітушілікті жеңу бойынша жұмыс.

2. Мақсаты: Стигма мен кемсітушілік ұғымдарын, олардың қоғамдағы жеке топтарға әсерін зерттеу және осы әлеуметтік мәселелерді шешудің стратегиялары мен тәсілдерін талқылау. Осы саладағы халықпен және қауымдастықтармен жұмыс істеу үшін практикалық мысалдарды қарастырыңыз.

3. Дәріс тезисі:

Стигма мен кемсітушілік — бұл адамдардың өміріне, олардың психикалық денсаулығына, өмір сүру деңгейіне және әлеуметтік мүмкіндіктеріне теріс әсер етуі мүмкін күрделі әлеуметтік мәселелер. Бұл ұғымдарды түсіну және оларды жеңу үшін жұмыс істеу инклюзивті және қолдау көрсететін қоғам құру үшін өте маңызды.

1. Стигма және кемсітушілік ұғымы

1.1 Стигма:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 20 беті	

- Стигма-бұл белгілі бір топтарға олардың сипаттамаларына (мысалы, денсаулық жағдайы, жыныстық бағдар, этникалық) негізделген адамдардың теріс қабылдауы.

- Ол біржақтылық, стереотиптер және әлеуметтік белгілер түрінде көрінуі мүмкін.

1.2 кемсітушілік:

- Кемсітушілік-бұл стереотиптер мен біржақтылыққа негізделген, адамдардың белгілі бір топтарының тең емес қарым-қатынасына немесе құқығынан айырылуына әкелетін әрекет.

- Ол әртүрлі салаларда көрінуі мүмкін: білім беру, жұмысқа орналасу, денсаулық сақтау және басқалар.

2. Стигма мен кемсітушіліктің адамдарға әсері

2.1 психологиялық салдары:

- Депрессияны, мазасыздықты, өзін-өзі бағалауды және өмір сапасын төмендетуі мүмкін.

- Оқшаулану және әлеуметтік мазасыздық көмек пен қолдау іздеуден бас тартуға әкелуі мүмкін.

2.2 әлеуметтік салдары:

- Ресурстарға қол жетімділікті шектеу (білім беру, еңбекті қаржыландыру, медициналық көмек) әлеуметтік теңсіздікті күшейтуі мүмкін.

- Әлеуметтік белсенділік пен қоғамдастыққа қатысу деңгейін төмендетуі мүмкін.

3. Стигма мен кемсітушілікті жеңу стратегиялары

3.1 білім беру және ағарту:

- Стигма және кемсітушілік мәселелері туралы хабардарлықты арттыру үшін семинарлар мен тренингтер өткізу.

- Қоғамдағы стереотиптер мен көзқарастарды өзгертуге бағытталған ақпараттық науқандар құру.

3.2 инклюзивті орта құру:

- Мекемелер мен ұйымдарда әртүрлілік пен инклюзияны қолдайтын саясаттар мен іс-шараларды әзірлеу.

- Шешім қабылдауға әртүрлі қоғамдастық өкілдерін тарту.

3.3 топтар мен қауымдастықтарды қолдау:

- Стигма мен кемсітушілікке қатысты мәселелерді талқылау үшін қауіпсіз кеңістіктер құру.

- Зардап шеккен топтардың өмір сүру сапасын жақсартуға бағытталған бастамаларды қолдау (мысалы, Денсаулық сақтау, білім беру және жұмысқа орналасу).

4. Табысты тәжірибелердің мысалдары

- Әртүрлі деңгейдегі (мемлекеттік, қоғамдық, жеке) стигма мен кемсітушілікті жеңуге бағытталған бағдарламалар мен бастамалардың мысалдары.

Қорытынды. Стигма мен кемсітушілікті жеңу бойынша жұмыс кешенді тәсілді және қоғамның барлық сегменттерінің белсенді қатысуын талап етеді. Білім беру, қолдау және Инклюзивті ортаны құру қоғамдық көзқарастарды айтарлықтай өзгертіп, жеке адамдар мен бүкіл қауымдастықтардың өмір сүру сапасын жақсартып алады. Қарым-қатынасты жақсарту және әртүрлілікті қолдау қоғам өмірінің барлық салаларына жағымды әсер етеді.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Әдебиет: соңғы бетті қараңыз.

6. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Стигма мен кемсітушіліктің негізгі анықтамалары қандай?

2. Стигма адамның психикалық денсаулығына қалай әсер етуі мүмкін?

3. Кемсітушіліктен қандай әлеуметтік салдар туындайды?

4. Стигма мен кемсітушілікті жеңуге қандай стратегиялар көмектесе алады?

5. Неліктен білім мен білім стигмамен күресудің маңызды құралы болып табылады?

6. Инклюзивті ортаны құру біржақтылықты жоюға қалай көмектеседі?

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	№72/11 ()	
Дәріс кешені	24 беттің 21 беті	

7. Кемсітушілікті жеңудің сәтті тәжірибелеріне мысалдар келтіріңіз.
8. Қауымдастықтарды қолдау Зардап шеккен топтардың өмір сапасына қалай әсер етуі мүмкін?
9. Бұл процеске балалар мен жастарды тартудың маңыздылығы неде?
10. Стигма мен кемсітушілікке қарсы күресте билік пен ұйымдардың рөлі қандай?

№ 13 дәріс

1. Тақырыбы: Балаларды зорлық-зомбылықтан қорғау, "Супервизия".

2. Мақсаты: Балаларға қатысты зорлық-зомбылық мәселелерін, оның салдары мен қорғаныс стратегияларын, сондай-ақ зорлық-зомбылықтың құрбаны болған немесе куә болған балалармен жұмыс істейтін мамандар үшін супер талқылаудың (қадағалаудың) маңыздылығын зерттеу. Супер талқылауды ұйымдастыру тәсілдерін және олардың кәсіби тәжірибеге әсерін қарастырыңыз.

3. Дәріс тезісі:

Балаларға қатысты зорлық-зомбылық-бұл баланың физикалық, эмоционалдық және психикалық денсаулығына зиянды әсер ететін күрделі әлеуметтік мәселе. Балаларды зорлық-зомбылықтан қорғау және олардың өсуі мен дамуы үшін қауіпсіз орта құру қоғам мен мемлекеттің бірінші кезектегі міндеті болып табылады. Супер талқылау (қадағалау) осы салада жұмыс істейтін мамандарды қолдаудың маңызды құралына айналады, олардың жұмысының эмоционалды әсерін жеңуге және тәжірибесінің сапасын арттыруға көмектеседі.

1. Балаларға қатыгездік туралы түсінік

1.1 қатыгездіктің анықтамасы:

- Балаларға қатысты зорлық-зомбылық баланың физикалық немесе психологиялық әлауқатына қауіп төндіретін кез-келген әрекетті немесе әрекетсіздікті қамтиды.
- Зорлық-зомбылық түрлері: физикалық зорлық-зомбылық, эмоционалдық зорлық-зомбылық, жыныстық зорлық-зомбылық, немқұрайлылық.

1.2 Статистика және салдары:

- Балаларға қатысты зорлық-зомбылықтың таралуы туралы статистикалық мәліметтер беру.
- Бала үшін қысқа және ұзақ мерзімді салдарларды талқылау: психикалық денсаулық мәселелері, оқудағы қиындықтар, әлеуметтік оқшаулану.

2. Балаларды қатыгездіктен қорғау

2.1 Алдын алу стратегиялары:

- Білім беру және ағарту: ата-аналарға, тәрбиешілерге және қоғамға қатыгездіктің зияны және оның алдын алу жолдары туралы білім беру.
- Дағдарыс жағдайында әрекет ету: қатыгездік туралы күдікке тез әрекет ету тетіктерін құру (Сенім телефондары, әлеуметтік қызметтер, полиция).

2.2 балаларды қолдау:

- Бала қатыгездік туралы хабарлай алатын қауіпсіз орта құру.
- Зорлық-зомбылық құрбандарына психологиялық көмек пен кеңес беру.

3. Балаларды қорғау тәжірибесіндегі қадағалау (супер талқылау)

3.1 супер талқылаудың анықтамасы:

- Супер талқылау-бұл жұмыс сапасын және мамандардың психоэмоционалды жағдайын жақсарту үшін кәсіби тәжірибені ұжымдық талдау және талқылау процесі.
- Бұл әлеуметтік жұмыс, Психология және балаларды қорғауға қатысты басқа салалар үшін маңызды.

3.2 супер талқылаудың мақсаттары мен міндеттері:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»
Кафедра «Мейіргер ісі-1»	Дәріс кешені	№72/11 () 24 беттің 22 беті

- Мамандардың біліктілігін арттыру, тәжірибе және білім алмасу.
- Қиын жағдайларды талқылау, шешім қабылдауды жақсарту және стресс деңгейін төмендету.

4. Супер талқылауды ұйымдастыру

4.1 супер талқылау форматтары:

- Топтық кездесулер, кәсіби тренингтер мен семинарлар.
- Мамандарға арналған Онлайн-платформалар мен форумдар.

4.2 жұмыс әдістері:

- Нақты жағдайларды талқылау, рөлдік ойындар, эмоционалды күйлер мен салдарларды талқылау.
- Тәжірибе алмасу үшін қауіпсіз және қолдау атмосферасын құру.

Қорытынды. Балаларды зорлық — зомбылықтан қорғау-бүкіл қоғамның міндеті. Зардап шеккен балалармен жұмыс істейтін мамандар үнемі қолдау мен оқытуды қажет етеді, бұл супер талқылауды кәсіби тәжірибенің маңызды элементіне айналдырады. Бұл жұмыс сапасын арттырып қана қоймай, сонымен қатар мамандардың эмоционалды денсаулығын сақтауға мүмкіндік береді, бұл балаларға көмек сапасына әсер етеді.

4.Көрнекі материалдар: 15-20 слайд

5. Бақылау сұрақтары (кері байланыс):

1. Балаларға қатысты зорлық-зомбылық дегеніміз не және оның қандай түрлерін білесіз?
2. Балаларға қатысты зорлық-зомбылықтың негізгі салдары қандай?
3. Балаларға қатысты зорлық-зомбылықтың алдын алуға қандай стратегиялар көмектесе алады?
4. Зорлық-зомбылық туралы хабарлаған балалар үшін қауіпсіз ортаны қалай құруға болады?
5. Супер талқылау дегеніміз не және ол мамандар үшін неге маңызды?
6. Супер талқылаудың мақсаттары қандай?
7. Қандай форматтарда суперкеңестер өтуі мүмкін?
8. Мамандар жұмысының тиімділігін арттыру үшін суперкеңес барысында қандай әдістерді қолдануға болады?
9. Супер талқылау мамандардың күйзелісін азайтуға қалай көмектеседі?
10. Сіз өзіңіздің болашақ кәсіби қызметіңізде балаларды қорғау және супер талқылау туралы алған біліміңізді қалай қолдана аласыз?

6. Әдебиет:

Негізгі әдебиеттер:

1. Муратбекова С.К., «Основы сестринского дела», Кокшетау, 2010 г.
2. Мухина С.А., Тарновская И.И., Практическое руководство по предмету «Основы сестринского дела», М.: ГЭОТАР-Медиа,2013г.
3. Никитина Ю.Н., «Всё по уходу за больными на дому».
4. Корягина Н.Ю., Широкова Н.В., Наговицина Ю.А., Шилина Е.Р., Цымбалюк В.Р. «Организация специализированного сестринского ухода» ГЭОТАР-Медиа,2013г.
5. Н.В. Туркина, А.Б.Филенко, Общий уход за больными, Москва 2007.

Қосымша әдебиеттер:

1. Методические указания к практическим занятиям по сестринскому делу С. К. Муратбекова, А. Р. Куспанова, К. А. Ахметова-Кокшетау, 2006 г.

7. Бағдарламалық жасақтама және Интернет-ресурстар

<p>ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>		<p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Кафедра «Мейіргер ісі-1»</p>		<p>№72/11 ()</p>
<p>Дәріс кешені</p>		<p>24 беттің 23 беті</p>

<p>ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>		<p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Кафедра «Мейіргер ісі-1»</p>		<p>№72/11 ()</p>
<p>Дәріс кешені</p>		<p>24 беттің 24 беті</p>